

Granskning av bokslut och årsredovisning

2023-12-31

Rapport

Tierps kommun

KPMG AB

2024-04-12

Antal sidor 10

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Årsredovisningens räkenskaper	1
1.2	God ekonomisk hushållning	1
1.3	Balanskravsresultat	2
1.4	Rekommendationer	2
2	Bakgrund	3
2.1	Syfte och revisionsfrågor	3
2.2	Avgränsning	4
2.3	Revisionskriterier	4
2.4	Metod	4
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Årsredovisningens räkenskaper	6
3.1.1	Bedömning	6
3.2	God ekonomisk hushållning	7
3.2.1	Bedömning	8
3.3	Balanskravsresultat	8
3.3.1	Bedömning	9
3.4	Övriga iakttagelser	9
3.4.1	Bedömning	9

1 Sammanfattning

Vi har av Tierp kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Nedan följer en sammanfattning av granskningens bedömningar och rekommendationer.

1.1 Årsredovisningens räkenskaper

Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet.

I samband med granskningen har följande, ej väsentliga, avvikelser noterats:

- Kommunen har under året övergått till RKR20 och redovisar innehav i pensionsstiftelse inklusive gottgörelse som kortfristig placering istället för som tidigare en finansiell anläggningstillgång. Justering av ingående balans har gått över eget kapital. Vi har noterat att beloppet är för lågt upptaget med en avvikelse på 4 384 tkr. Kommunen väljer att rätta detta under 2024 då felet upptäcktes för nära inpå avlämnad årsredovisning.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR men vi vill fästa uppmärksamheten på att vi noterar att kommunens förvaltningsberättelse i allt väsentligt uppfyller kraven vilka preciseras i RKR R15 men att det finns vissa upplysningar som saknas och att det finns utvecklingsmöjligheter i förvaltningsberättelsen.

Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR men vi vill fästa uppmärksamheten på att i likhet med tidigare år rekommenderar vi att kommunstyrelsen ser över rutinerna vid upprättande av koncernredovisningen. Nu sammanställs de sammanställda räkenskaperna i en Excelfil som är svår att följa och stämma av samt att det saknas koncernverifikationer och att excelfilen inte är anpassad för kommunens redovisning. Kommunstyrelsen följer därmed inte LKBR fullt ut.

1.2 God ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det åiterrapporterade resultatet gällande de finansiella målen och verksamhetsmålen.

Vi bedömer att resultatet är delvis förenligt med de finansiella målen.

Vi bedömer att resultatet är delvis förenligt med de övergripande verksamhetsmålen som fullmäktige beslutat om.

Inga rekommendationer föranleds av den genomförda granskningen.

1.3 Balanskravsresultat

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

1.4 Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- arbeta vidare med att utveckla förvaltningsberättelsen så det blir tydligare och mer utvecklande för läsarna som inte är insatta i verksamheten och att enligt LKBR ska årsredovisningen upprättas på ett överskådligt sätt.
- säkerställa att sammanställda räkenskaper konsoliderats i enlighet med LKBR och ser över rutinerna vid upprättande av koncernredovisningen
- att räkenskaperna följer lag och god redovisningssed.
- att se över rutinerna för att attestera manuella bokföringsorder.
- se över rutiner för bokföring av materiella anläggningstillgångar, det vill säga att anläggningstillgången och ackumulerade avskrivning bokförs på separata konton i balansräkningen.
- i hela organisationen förstår vikten av all granskning som sker är viktig för hela kommunen och personalen avsätter tid.
- se över om det finns avtal som ska nuvärdesberäknas.

2 Bakgrund

Vi har av Tierp kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. kommunallagen (2017:725) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska vid granskning av årsredovisning pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisorernas revisionsberättelse.

Från och med den 1 januari 2023 ska årsredovisningen granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

Standarden består av:

- Ramverk
- Anvisningar för tillämpning i kommunal räkenskapsrevision av International Standards on Auditing (ISA) samt International Standard on Review Engagements (ISRE 2410) inklusive tillämpningsanvisning för granskning av drift-och investeringsredovisning (enligt ISA 501)
- Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper
- Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse

Följande moment regleras inte av standarden utan tillkommer, i enlighet med SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022:

- Granskningen av utfallet rörande verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning samt själva bedömningen av huruvida resultaten i årsredovisningen är förenliga med verksamhetsmålen samt de finansiella målen.
- Bedömning om kommunen efterlever balanskravet samt eventuellt återopande av synnerliga skäl omfattas inte av Standard för kommunal räkenskapsrevision.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen av årsredovisningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?
- Är förvaltningsberättelsens lagstadgade delar förenliga med årsredovisningens övriga delar?

- Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?
- Har sammanställda räkenskaper konsoliderats i enlighet med LKBR?
- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?
- Efterlever kommunen balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och åberopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

2.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar årsredovisningen per 2023-12-31. Granskningen av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKR:s God revisionsred i kommunal verksamhet 2022.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

2.3 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende årsredovisningens räkenskaper bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning bygger vår bedömning även på:

- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.4 Metod

Granskningarna har genomförts genom bland annat:

- Processgenomgång
- Stickprov och andra urvalsmetoder
- Dataanalys
- Kartläggning av IT-miljön
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Avstämning mot redovisningsregelverk
- Granskning av interna kontroller som är av relevans för upprättandet av de finansiella rapporterna
- Verifiering av årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna

Revisionens faser kan kategoriseras i Planering, Genomförande och Rapportering.

I planeringsfasen har vi haft inledande genomgång av villkoren för uppdraget, fastställande av vilka dokumentationskrav som finns, vem som bär ansvaret vid oegentligheter samt kommunikationen under revisionens gång. En viktig del i

planeringsfasen är att identifiera risker, värdera riskernas utifrån allvarlighet och sannolikhet samt att identifiera lämpliga granskningsåtgärder.

Genomförandefasen har omfattat fortsatt planering då den interna kontrollen som har översiktligt granskats och de iakttagelser som gjorts i samband med denna granskning har beaktats i granskningen av årsbokslutet. Granskningen av den interna kontrollen tar sin utgångspunkt i kundens processer, bedömningar i redovisningen och finansiella ramverk. Förståelsen för de väsentliga processerna har dokumenterats och en bedömning kring risken för oegentligheter har gjorts. Vidare utgör IT-miljön en viktig del av kommunens verksamhet och en dokumenterad förståelse kopplat till detta område har ingått som en del av den interna kontrollen. Vi har skaffat oss en förståelse för den interna kontrollen för att identifiera lämpliga granskningsåtgärder men inte för att uttala oss om effektiviteten i kontrollerna/processerna.

En revisionsstrategi har bestämts utifrån den inledande planeringen och den förståelse som skaffats i samband med granskningen av den interna kontrollen. Andra delen av genomförandefasen har omfattat inhämtande av revisionsbevis genom granskning och dokumentation av:

- Balans och resultaträkning
- Närståendetransaktioner
- Sammanställda räkenskaper
- Drift- och investeringsredovisningen
- Förvaltningsberättelse

Som en del i den avslutande fasen har vi inhämtat ett skriftligt uttalande enligt ISA 580. Det har inhämtats från de tjänstepersoner som har uppdraget att verkställa bokslutsprocessen och den interna kontrollen i kommunens redovisning, system och rutiner.

Granskningarna avser kommunens årsredovisning som avgetts av kommunstyrelsen den 2024-04-02.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

3 Resultat av granskningen

Nedan redogörs för resultatet av granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

3.1 Årsredovisningens räkenskaper

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper enligt 12 kap 2 § LKBR.

3.1.1 Bedömning

I samband med granskningen har följande, ej väsentliga, avvikelser noterats:

- Kommunen har under året övergått till RKR20 och redovisar innehav i pensionsstiftelse inklusive gottgörelse som kortfristig placering istället för som tidigare en finansiell anläggningstillgång. Justering av ingående balans har gått över eget kapital. Vi har noterat att beloppet är för lågt upptaget med en avvikelse på 4 384 tkr. Kommunen väljer att rätta detta under 2024 då felet upptäcktes för nära inpå avlämnad årsredovisning.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats, med undantag av ovan punkter, i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR men vi vill fästa uppmärksamheten på att vi noterar att kommunens förvaltningsberättelse i allt väsentligt uppfyller kraven vilka preciseras i RKR R15 men att det finns vissa upplysningar som saknas och att det finns utvecklingsmöjligheter i förvaltningsberättelsen. Vi rekommenderar att kommunstyrelsen arbetar vidare med att utveckla förvaltningsberättelsen så det blir tydligare och mer utvecklande för läsarna som inte är insatta i verksamheten och att enligt LKBR ska årsredovisningen upprättas på ett överskådligt sätt.

Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR men vi vill fästa uppmärksamheten på att i likhet med tidigare år rekommenderar vi att kommunstyrelsen ser över rutinerna vid upprättande av koncernredovisningen. Nu sammanställs de sammanställda räkenskaperna i en Excelfil som är svår att följa och stämma av samt att det saknas koncernverifikationer och att excelfilen inte är anpassad för kommunens redovisning. Kommunstyrelsen följer därmed inte LKBR fullt ut.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen att säkerställa att räkenskaperna följer lag och god redovisningssed.

3.2 God ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Kommunstyrelsens sammanfattande bedömning är att uppfyllelsen av god ekonomisk hushållning i relation till Agenda 2030 och kommunens verksamhetsmål bedöms som god.

Se vidare kommunstyrelsens måluppföljning på sidorna 38-48 i kommunens årsredovisning.

I Mål och Budget 2023-2025 har kommunfullmäktige fastställt finansiella mål och övergripande verksamhetsmål.

Finansiella mål:

Finansiella målsättningar	2023	2022	2021
(procent)			
Resultat som andel av skatt och kommunalekonomisk utjämning			
Mål	2,0	2,0	1,5
Utfall	3,8	3,1	5,4
Kommentar	Uppnås	Uppnås	Uppnås
Nettokostnader ska inte öka snabbare än skatter och andra intäkter			
Skatteintäktsökning	5,0	5,8	6,3
Nettokostnadsökning	4,9	7,2	0,6
Kommentar	Uppnås	Uppnås ej	Uppnås
Soliditet exklusive pensioner i ansvarsförpliktelse			
Mål inte minska 2 år i följd samt över	40,0	40,0	40,0
Utfall	25,5	22,4	34,8
Kommentar	Delvis	Delvis	Delvis

Kommunstyrelsens bedömning är:

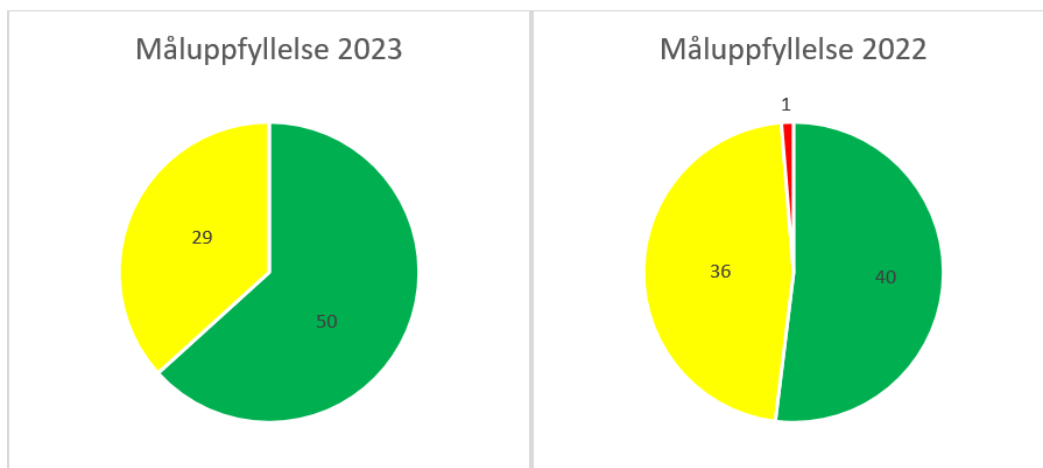
- Resultatet som andel av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning ska överstiga 2,0 procent, utfallet blev 3,8 procent och därmed är målet nått.
- Målet att nettokostnaderna inte ska öka snabbare än skatter och andra intäkter uppnås, då nettokostnaderna ökade med 4,9 procent medan skatteintäktsökningen var 5,0 procent.
- Målet för kommunens soliditet exklusive pensionsförpliktelse i

ansvarsförbindelsen är att den inte ska understiga 40 procent samt inte minska 2 år i rad. Detta uppnås delvis då soliditeten inte minskar utan fortsätter att öka, men är fortfarande under 40 procent.

- Det nya målet är soliditet inkl. pensionsförpliktelser, se nedan. på grund av antagna rekommendationer för Redovisning av finansiell leasing och pensionsstiftelser så har nyckeltalen för 2022 och 2023 förändrats kraftigt så nya mål måste antas i kommande budgetarbete.

Procent	2023	2022	2021
Soliditet inkl pensionsförpliktelse	11,1	7,6	17,8
Soliditet	25,5	22,4	34,8

Verksamhetsmål:

Kommunstyrelsens bedömning är att femtio delmål uppnås under året och tjugonio delmål uppnås delvis till helåret vilket är en förbättring jämfört med 2022.

3.2.1 Bedömning

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet gällande de finansiella målen och verksamhetsmålen.

Vi bedömer att resultatet är delvis förenligt med de finansiella målen.

Vi bedömer att resultatet är delvis förenligt med de övergripande verksamhetsmålen som fullmäktige beslutat om.

Inga rekommendationer föranleds av den genomförda granskningen.

3.3 Balanskravsresultat

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Tierps kommun redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Av årsredovisningen framgår det att kommunens balanskravsresultat uppgår till 40,9 mnkr. Resultatet består av årets resultat 59,6 mnkr, reducering realisationsvinster med 18,7 mnkr.

Det finns inget negativt balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Resultatutjämningsreserven, RUR, uppgår till 9,6 mnkr.

3.3.1 **Bedömning**

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

3.4 **Övriga iakttagelser**

Vi har i vår granskning även noterat följande:

- Det saknas en rutin för att attestera manuella bokföringsorders.
- Vi har noterat att bokföring av avskrivning på materiella anläggningstillgångar sker på samma konto som tillgången, det vill säga att anläggningstillgången och ackumulerade avskrivning bokförs på samma konto.
- Vi har vid vår granskning av intern kontroll inte fått tillgång till underlag gällande IT. Vi ser gärna att ansvariga personer för respektive process som ska granskas avsätter tid och kan tillhandahålla underlag enligt våra önskemål så vi kan säkerställa kvalitet på vår granskning.

3.4.1 **Bedömning**

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att se över rutinerna för att attestera manuella bokföringsorder.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att se över rutiner för bokföring av materiella anläggningstillgångar, det vill säga att anläggningstillgången och ackumulerade avskrivning bokförs på separata konton i balansräkningen.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att säkerställa i hela organisationen förstår vikten av all granskning som sker är viktig för hela kommunen och personalen avsätter tid.

Vi rekommenderar att kommunen ser över om det finns avtal som ska nuvärdesberäknas.

Datum som ovan
KPMG AB

Cecilia Kvist
Auktoriserad revisor

Micaela Hedin
Certifierad kommunal revisor